

Preekeir is 't skuuensjte Giesbaars word

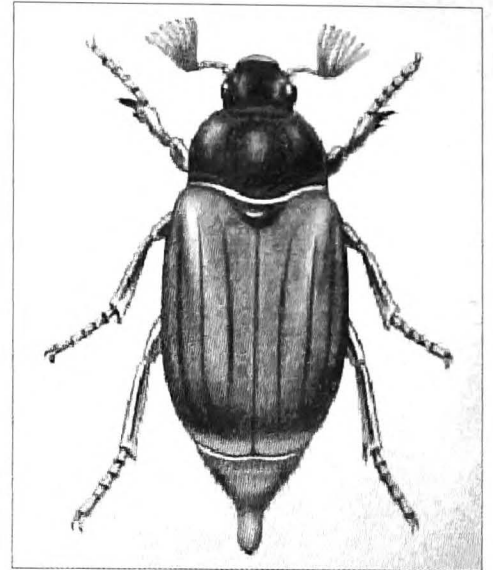
Jan COPPENS

In *Gerardimontium* 200 lanceerde mede-lid Jean Marquebreuck een enquete naar het mooiste woord in het Geraardsbergs dialect. Zowat 170 mensen reageerden en stuurden via post of e-mail hun favoriete woord op. Het populairst blijken **insectennamen** te zijn. **Preekeir** (meikever) werd 10 keer gekozen en is meteen 't *skuuensjte giesbaars word*. Op de tweede plaats met 6 inzendingen volgt *pieternellebiesjten* (lieveheersbeestje) en op de derde plaats *vliegenbater* (vlinder) en *rambaanze* (braambes) beide met 5 vermeldingen. Verder duiken nog enkele klassiekers op zoals 4 maal **marasje** (modder) en 3 keer **fleus** (straks). Er waren ook inzendingen met

dialectwoorden die niet in het stadscentrum gebruikt worden, zoals *flazjueten* in de streek van Viane wat vleien of liefkozen betekent.

Ook *foenzjen* (paddestoelen) en *konfoenzjen* (ruzie, onenigheid?) komen uit die regio.

Meikevers zijn 25-30 mm lang en roodbruin gekleurd. Het halsschild en de kop zijn zwart. Het achterlijf dat voor het grootste deel verborgen zit onder de dekschilden vertoont aan beide zijden een rij driehoekige witte vlekken. De dialectbenaming *preekeir* komt van *preekheer* ⁽¹⁾ of *predikheer*. De kleur lijkt enigzins op de afwisseling van zwart en wit bij het habijt van de dominicanen. Na de grote uitbarsting van de

meikever in de jaren 1944-1958 is de populatie in Noord-West en Centraal Europa sterk teruggelopen.

⁽¹⁾ A.A. WEIJNEN, *Etymologisch dialectwoordenboek*, Den Haag, 2003, p. 273

Joannes Hauchin (Corrigendum)

Marc VAN TRIMPONT

Ons medelid Yvan van der Haegen uit Mechelen reageert op het artikel Joannes Hauchin, verschenen in ons vorig nummer en meer in het bijzonder op wat vermeld staat op p.17 in verband met de grafsteen. 'Deze grafsteen' schrijft hij ⁽¹⁾, 'bevindt zich nu in het koor, links van het hoofdaltaar, tegenover het grafmonument van de aartsbisschop Alfons de Berghes (1669-1689) rechts van het hoogaltaar'. Ter zijde, dit monument is ontworpen door Geraardsbergenaar Gabriël

Grupello (1644-1730) en het werd uitgevoerd door Marc de Vos (1650-1717) ⁽²⁾. De grafsteen van Hauchin is getooid met rolwerk om tekst en medaillon met schild, gehouden door een aartsengel. Het schild is gekwartierd en omvat het wapen van het aartsbisdom en van Hauchin. Onder het schild is de wapenspreuk aangebracht *Praesis ut prosis*. Het Latijns opschrift kreeg volgende Nederlandse vertaling: Ter ere Gods en voor Jan Hauchin, een uitzonderlijk man. Hij beriep

zich niet op de nu verouderde titels van zijn geslacht maar op eigen kracht beklom hij de ladder van de kerkelijke hiërarchie, bereikte met Gods hulp de hoogste top en werd aartsbisschop. Door zijn oprechtheid, minzaamheid, wijsheid en vroomheid was hij voor ieder een volmaakt voorbeeld. Zijn afsterven wordt door allen gevoeld als een groot verlies. Hij werd 62 jaar en was 6 jaar aartsbisschop. Hij stierf in het vredesjaar 1589, de 5de januari. Niemand store zijn heilige asse.

⁽¹⁾ E-post d.d.1 juni 2005, met verwijzing naar P. THEEUWS en B. VERRIEST, *De aartsbisschoppen van Mechelen en hun grafmonumenten*, uitgegeven door de vzw de vrienden van de Sint-Romboutskathedraal en te koop in de kathedraal. (Met dank aan ons medelid Yvan van der Haegen.)

⁽²⁾ Zie desgewenst ook G. VAN DEN BERGHE, *Gabriël Grupello. Opperbeltsnyder van Syne Majesteit*, Geraardsbergen, 1958, p.19-20.